

Aanvullend natuuronderzoek voormalig Zoutdepot Breukelen

Onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen

Datum: 30-08-2014
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AT/2014/30.08
Versie: Definitief

Paraaf:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'A' followed by some illegible characters.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het perceel van een voormalige zoutopslag van Rijkswaterstaat langs de A2 ter hoogte van Breukelen bestaan herontwikkelingsplannen. Het betreft braakliggend terrein met een voormalige zoutloods, dat wordt ingericht als P&R terrein. De herontwikkeling van dit terrein kan leiden tot effecten op beschermde soorten en/of natuurgebieden.

In opdracht van Aveco de Bondt is derhalve een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd om de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit het verkennend natuuronderzoek is gebleken dat twee van de bomen op het terrein holten bevatten die geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Om vast te stellen of de bomen daadwerkelijk door vleermuizen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats, is een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Voorliggend rapport bevat de uitkomsten van het vleermuisonderzoek.

Figuur 1: Inrichtingsschets plangebied.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden ten aanzien van vleermuizen. Indien sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, dan is voor de ingreep een ontheffing vereist op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Indien geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen, dan kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder ontheffing.

De twee vragen die tijdens dit veldonderzoek centraal staan zijn:

1. Zijn er binnen het plangebied vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig?
2. Bevat het plangebied essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes voor vleermuizen waardoor bij aantasting hiervan de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen kan worden aangetast?

2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet beschermt alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten, door middel van de volgende verbodsbepalingen:

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 16. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de zwaarste beschermingscategorie (tabel 3 Ffwet). Voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichtingen geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd bij het overtreden van verbodsbepalingen waarvoor een uitgebreide toets geldt. Ontheffing wordt alleen verleend indien:

- er is sprake van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk zonder ontheffing, indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode Ffwet.

3 Werkwijze

Het inventariseren van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013¹.

Het aantal veldbezoeken is gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies:

- Kraam- / zomerverblijfplaats;
- Paarplaats;
- Foerageergebied;
- Vliegroute.

Aangezien niet alle holle ruimtes in de bomen te bekijken zijn, heeft geen visuele inspectie plaatsgevonden in de overwinteringsperiode omdat eventuele overwinterende vleermuizen dan toch niet zichtbaar zijn. Wanneer gedurende het seizoen een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen wordt aangetroffen, wordt er vanuit gegaan dat vleermuizen ook in de betreffende boom overwinteren. Dit is conform het Vleermuisprotocol.

In totaal hebben 4 veldbezoeken plaatsgevonden, waarvan twee in de zomerperiode om kraamverblijven, zomerverblijven, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen in kaart te brengen en twee in het najaar voor paarverblijven, vliegroutes en foerageergebieden. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 3: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type inventarisatie	Type bezoek	Weersomstandigheden
05-06-2014	Zomer- en kraamverblijven	Avondbezoek	19° Celsius, half bewolkt, windkracht 3
03-07-2014	Zomer- en kraamverblijven	Ochtendbezoek	13° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
15-08-2014	Baltsverblijven/ zwermplaatsen	Avondbezoek	21° Celsius, bewolkt, windkracht 3
27-08-2014	Baltsverblijven/ zwermplaatsen	Avondbezoek	18° Celsius, half bewolkt, windkracht 2

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol.

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013.

4 Resultaten vleermuisonderzoek

4.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het plangebied. In de bomen met holtes op het terrein zijn dus geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De herinrichting van het terrein leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

4.2 Foerageergebied

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en een ruige dwergvleermuis waargenomen in het plangebied. De dieren foerageren met name langs de groene randen van het terrein. Hier zijn iedere ronde 2-3 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens de laatste onderzoeksrondte in het najaar is ook een foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen boven de watergang achter de molen. Het plangebied betreft geen essentieel foerageergebied dat noodzakelijk is voor het behoud van de functionaliteit van de verblijfplaats(en) van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. In de bredere omgeving zijn diverse geschikte foerageergebieden voor de soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aanwezig. De herinrichting van het terrein leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

Figuur 4.2: Waarnemingen foeragerende vleermuizen in en rond het plangebied. Rood = gewone dwergvleermuis, groen = ruige dwergvleermuis.

4.3 Vliegroutes

Er zijn tijdens het onderzoek geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen in het plangebied. De herinrichting van het terrein leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

5 Conclusies

Onderstaande conclusies zijn te trekken op basis van het uitgevoerde vleermuisonderzoek:

- In het plangebied zijn geen kraamkolonies en/of andere vaste rust- en verblijfplaatsen (zomerverblijfplaatsen, paarplaatsen en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen aangetroffen. De ingreep leidt derhalve niet tot een aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.
- In het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen aanwezig. De ingreep leidt derhalve niet tot een aantasting van essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen die van groot belang zijn voor de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.